

Kunnanhallitus
Kunnanhallitus

§ 259
§ 143

18.12.2017
07.06.2021

Tietosuojavastaavan nimeäminen

KH 18.12.2017 § 259

Valmistelija: hallintojohtaja Annika Marttinen, 044 7432218
etunimi.sukunimi@hartola.fi

Euroopan unionin yleinen tietosuoja-asetus on tullut voimaan toukokuussa 2016 ja sitä sovelletaan kansallisesti 25.5.2018 alkaen. Asetusta sovelletaan henkilötietojen käsittelyyn sekä julkisella että yksityisellä sektorilla. Asetus korvaa vuoden 1995 henkilötietodirektiivin sekä sen kansallisesti täytäntöön panemiseksi annetun henkilötietolain. Asetuksen rinnalle säädetään uusi tietosuojalaki.

Asetuksen tavoitteena on varmistaa, että ihmisten oikeus henkilötietojen suojaan ja sitä kautta yksityisyyteen toteutuu myös digitaaliaikana. Sääntely pyrkii vastaamaan teknologian nopean kehityksen haasteisiin ja vahvistamaan ihmisten oikeutta valvoa henkilötietojaan. Tavoitteena on myös vahvistaa säännöt henkilötietojen vapaalle liikkuvuudella EU:n sisällä.

Asetus tuo sekä rekisterinpitäjille että henkilötietojen käsittelijöille uusia tehtäviä ja velvollisuuksia. Asetus pitää myös sisällään uusia oikeuksia rekisteröidyille. Asetus ottaa kantaa henkilötietojen lainmukaiseen käsittelyyn ja kertoo milloin, miten ja kenen toimesta henkilötietoja saa käsitellä.

Jokaisen viranomaisen ja julkishallinnon elimen, joka ei ole tuomioistuin, on nimitettävä tietosuojavastaava. Tietosuoja-asetus sisältää yksityiskohtaiset säännökset tietosuojavastaavan asemasta ja tehtävistä. Nimitettäessä tietosuojavastaavaa tulee ottaa huomioon henkilön ammattipätevyys ja erityisesti asiantuntemus tietosuojalainsäädännöstä ja alan käytänteistä. Tietosuojavastaava on otettava asianmukaisesti ja riittävän ajoissa mukaan kaikkien henkilötietojen suojaan koskevien kysymysten käsittelyyn. Hänelle on asetuksen mukaan annettava riittävät resurssit sekä pääsyn henkilötietoihin ja käsittelytoimiin. Tietosuojavastaavalla on myös oikeus asetuksen perusteella resursseihin asiantuntemuksen ylläpitämiseksi.

Tietosuojavastaava antaa tietosuojaan liittyen tietoja neuvoja sekä työnantajalleen että muille työntekijöille henkilötietojen käsittelyyn liittyen. Hän seuraa asetuksen noudattamista omassa organisaatiossaan ja hänen vastuulleen kuuluu myös tietosuojan tietoisuusohjelman rakentaminen ja kouluttaminen henkilöstölle organisaatiossa.

Kunnanjohtajan ehdotus Kunnahallitus päättää nimetä Hartolan kunnan tietosuojavastaavaksi toimistosihteeri Kati Pietisen.

Päätös Hyväksyttiin.

KH 07.06.2021 § 143

Asian valmistelija: Merja Olenius, kunnanjohtaja.

Rekisterinpitäjälle ja henkilötietojen käsittelijälle on säädetty Euroopan unionin tietosuojasetuksen 37 artiklassa velvollisuus nimetä tietosuojavastaava, kun tietojenkäsittelyä suorittaa viranomainen tai julkishallinnon elin. Rekisterinpitäjän tulee huolehtia, että tietosuojavastaavalla on mahdollisuus ylläpitää omaa asiantuntemustaan.

Varsinaisia pätevyysvaatimuksia ei ole, mutta nimitettävän henkilön ammattipätevyys on otettava huomioon. Tietosuojavastaavalla on oltava käsitys tietuoja- ja tiedonhallintalainsäädännöstä, jotta hän voi antaa ohjeita rekisterinpitäjälle ja henkilötietojen käsittelijälle tietosuoja-vaatimusten toteuttamisesta. Tietosuojavastaava työskentelee riippumattomasti.

Tietuoja on tullut entistä tärkeämmäksi julkisen viranomaisen toiminnassa. Esimerkiksi 9.8.2019 on tullut voimaan Laki julkisen hallinnon tiedonhallinnasta (906/2019), jonka tarkoituksena on varmistaa viranomaisten tietoaineistojen yhdenmukainen ja laadukas hallinta sekä tietoturvallinen käsittely julkisuusperiaatteen noudattamiseksi.

Kunnassa on otettu käyttöön 1.1.2021 lähtien tiedonhallintalain mukainen tiedonhallintamalli, jonka toimittaa Agendum Oy (digiturvamalli). Sen tavoitteena on toimia tiedonhallintalain mukaisena toimintaympäristön tiedonhallintaa määrittelevänä asiakirjajulkisuuskuvauksena. Hartolan kunnan hallintokunnat vastaavat itsenäisesti yhteisen tiedonhallintamallin ajantasaisuudesta ja ylläpidosta.

Tiedonhallintalain mukainen työ tietoturvaa ja rajapintoja koskeviin vaatimuksiin on kunnassa vielä kesken ja lain mukaan se tulee saada valmiiksi 1.1.2023. mennessä. Asianhallinnan ja palvelujen tiedonhallinnan kokonaisuudesta vastaa kunnassa hallintojohtaja.

Hallintojohtaja on toiminut tietosuojavastaavana toimistosihteeri Kati Pietisen jälkeen. Tehtävään liittyy rekisteröityjen neuvonta, rekisterinpitäjän toiminnan ohjeistus ja valvonta sekä raportointivelvollisuus kunnan johdolle, jonka vuoksi tehtävä ei sovellu toimialajohtajalle tai tietojärjestelmän pääkäyttäjälle tai arkistovastaavalle. Tietosuojavastaavan tehtävä sopisi parhaiten toimistosihteeri Pirjo Kempille, joka on hyvin perillä kunnan organisaatiosta, rekisterinpitäjän käsittelyjärjestelmistä, kunnan tietojärjestelmistä, niiden sisällöstä, käytöstä ja ohjeista.

Keskeisimpiä käsitteitä tietosuojaan liittyen ovat henkilötieto ja rekisterinpitäjä:

Henkilötiedolla (TsA 4 artikla (1) tarkoitetaan kaikkea tunnistettuun tai tunnistettavissa olevaan luonnolliseen henkilöön yhdistettävissä olevaa tietoa (ei koske kuolleen henkilön tietoja). Myös ip. osoite on henkilötieto, sekä valokuva ja koevastaus, terveystiedot, etniset tiedot, videotallenteet, ammattiliiton jäsenyys jne.

Rekisterinpitäjä (TsA 4 artikla (7) on luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö, viranomainen, virasto tai elin joka yksin tai yhdessä määrittelee henkilötietojen käsittelyn tarkoitukset ja keinot. Esimerkiksi työnantaja suhteessa työntekijöiden tietoihin tai yhdistys suhteessa jäsenten tietoihin, kunta ja lautakunta.

Rekisterinpitäjän tehtävänä on vastata, että jokaisen joka käsittelee sen alaisuudessa henkilötietoja ja on niihin pääsy, käsittelee niitä ainoastaan rekisterinpitäjän ohjeiden mukaisesti, ellei muuta johdu, TsA 32 (4) artikla. Rekisterinpitäjä vastaa pääsynhallinnasta ja tarvittavien lokitietojen keräämisestä. Rekisterinpitäjä järjestää tarvittavan koulutuksen työntekijöilleen ja suunnittelee toiminnan mahdollisten poikkeusolojen varalle.

Tietosuojavastaavan tehtävät (TsA 39 art.) ovat seuraavat:

- Neuvoa rekisterinpitäjää ja sen henkilöstöä henkilötietojen suojaa koskevissa asioissa
- Valvoa henkilötietojen käsittelyä koskevan sääntelyn ja ohjeiden noudattamista
- Antaa neuvoja tietosuojaa koskevasta vaikutustenarvioinnista ja valvoa sen toteutumista
- Tehdä yhteistyötä tietosuojavaltuutetun kanssa
- Toimia yhteyspisteenä rekisteröidyille
- Osallistua tietoturvaloukkausten käsittelyyn, tietosuojasopimusneuvotteluihin, kouluttaa henkilöstöä, laatia ohjeita ja suosituksia, toteuttaa teknistä valvontaa, raportoida havainnoistaan kunnan johdolle ja toimia objektiivisesti.

Kunnanjohtajan ehdotus Kunnanhallitus päättää, että se nimeää tietosuojavastaavaksi toimistosiihteri Pirjo Kempin.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.